24/07/2023

Το «φυσικό» της αχαριστίας

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Η ανθρώπινη συμπεριφορά φαίνεται πως δεν είναι μόνο παράξενη αλλά και απρόβλεπτη. Δεν υπολογίζεται εύκολα και, μάλλον, κάποιες φορές, μπορεί και να εκπλήσσει θεωρώντας την αλλόκοτη, παράξενη, αφύσικη.

- Γράφει ο π. Ανδρέας Αγαθοκλέους

Δεν είναι φυσική έκφραση ο ευεργετούμενος να νιώθει ευγνώμων για να θέλει, όσο του είναι δυνατό και στο μέτρο των δυνατοτήτων του, ν' ανταποδώσει την ευεργεσία; Κι όμως μπορεί να συμβαίνει εντελώς το αντίθετο!

Στο βιβλίο «Θαυμαστά γεγονότα και συμβουλές του Γέροντος Πορφυρίου» καταγράφεται η απάντηση του αγίου σε κάποιον που τον ρώτησε «πως είναι δυνατόν να ευεργετείς κάποιον κι εκείνος να φέρεται όχι απλώς με αχαριστία, αλλά να κοιτάει να σου κάνει κακό από πάνω;». Ο άγιος Γέροντας, γνώστης της

ανθρώπινης παθολογίας αλλά και του βάθους της ψυχής, απαντά ότι αυτό είναι φυσικό! Στην έκπληξη του ερωτώντος, λέει:

– Ναι, καλέ. Αυτό είναι φυσικό, γιατί όσο ζεις εσύ, εκείνος θυμάται το χρέος του κι επομένως πρέπει να σε αφανίσει για να σταματήσει να υπάρχει το χρέος. Το ίδιο συνέβηκε και σε μένα, όταν κάποιος μου χρωστούσε χρήματα κι εκείνος προσπάθησε να με βλάψει, να φύγω από τη μέση. Αυτή είναι φυσική συμπεριφορά. Γι' αυτό τις περισσότερες φορές, όταν κανείς κάνει ευεργεσία, πρέπει να την κάνει αφανώς, να μην αισθάνεται ο άλλος υποχρέωση, να μην ξέρει κι από πού προέρχεται η ευεργεσία, γιατί μπορεί να μεταβληθεί η ευγνωμοσύνη σε εκδίκηση, σε κακό, ας πούμε»[1].

Η «φυσική» κατάσταση της αχαριστίας κι εκδικητικότητα δεν είναι, βέβαια, φυσική παρά στον κόσμο της πτώσης. Αλλά ο κόσμος δεν «κείται εν τω πονηρώ;».

Τελικά, άμα γνωρίζουμε το ευάλωτο και άστατο της ανθρώπινης φύσης, θα είμαστε προσεκτικοί και θα προφυλασσόμαστε από τις απογοητεύσεις και τις «εκπλήξεις» που δεν περιμέναμε και δεν υποψιαζόμαστε. Όπως και θα κρατούμε τις ανάλογες «αποστάσεις ασφαλείας» για να μην καταρρεύσουμε όταν θα εφαρμοστεί και σε μας το «φοβού τους υπό σου ευεργετηθέντας».

Ποιος γονιός, όμως, ή ποιος πνευματικός πατέρας δεν θα δοθεί στα «κατά σάρκα ή κατά πνεύμα» παιδιά του, σκεφτόμενος το ενδεχόμενο της αχαριστίας; Πορευόμαστε με βάση το τώρα, τις «ενεστώσες ανάγκες», αλλά και με βάση την αγάπη που πρέπει να δίνεται χωρίς να ζητά το «εμαυτό».

Όσο και να προσέξει κανείς δεν θα αποφύγει τον πόνο, κυρίως απ' αυτούς που δόθηκε, που αγάπησε και θυσιάστηκε. Ο Χριστός πέρασε αυτόν τον πόνο από τους «οικείους του» κι όμως όχι μόνο δεν τους απέρριψε αλλά τους έδωσε τη μεγάλη εξουσία να συνεχίσουν το έργο του.

Στην πορεία της ζωής φαίνεται πως η αξία βρίσκεται στο τέρμα κι όχι στα σκαμπανεβάσματά της. Στο τέλος της ιστορίας, όπου ο Κύριός της θα έχει τον τελευταίο λόγο, θα γνωρίσουμε το σκοπό του όποιου πόνου, της απογοήτευσης και αχαριστίας, που θα προέλθει απ' κει που δεν περιμέναμε και θ' αναφωνήσουμε από τα βάθη της καρδιάς μας: Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου!

[1] Εκδ. Η Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, Μήλεσι, 2016.
www.pemptousia.gr/2023/07
www.isagiastriados.com

Πηγή: pemptousia.gr